

Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 467

Tiltaltes navn: Kambe-Knuts kone Kari

Årstall: 1681

Sted: Nøsdal i Sogn og Fjordane

a) Sogne, Anders Hafses gjænde.

Anders Hafse stornet Christoffer Hafses gjænde Magkilde fordi de hadde bestykt hans gjænde Sogne for å ha påført henne ond. Både Andra og Christoffer Hafse blir dømt til böter på gjænde av deres gjænder beskyldninger mot hverandre.

b) Lambe Knuds Bone Karj.

Hun blir dømt til å rømme riterne, fordi hun selv har beljint at hun kan helbrøde sykdoms ved lesing og salver.

c) Ingebore Fortens.

Hun var fostermor til Lambe Knud Karj, som sier hun har lært å helbrøde sykdoms av henne. Ingebore Fortens var fra Indre Sogn. —

Syneve,
Anders Hafses

fol. 4^b

Anno 1681 dendi 21 Martij bekienotis retten
til almindelig holden Waarting med almuen
aff Nøjsdall Sogn udj Nøjsdall udj Kongj:
Ma: faget, fuldmechtig Albrecht Pedersens och
Hans Hvitt Celius deris Verwerelise med
mig Sorenshriker Christian Hansens
Lemsvand Olle Sunde, Thorgils Holmstetter,
Anders Schij, Haldvor Quammen, Anders
Fischer, Gunders Velleland, Olle Wejen ---

fol. 6^a

Anders Lffuersen Rafse Ladet, stiftne Christopher
Rafis quinde for jchilderj och Christopher Rafse
igjen Ladet stiftne Anders Lffuersen for Hans
quinde igjen bars afuerfaldit Hans Bone for
med V-blid, jchilderj.

Herom fremtom Anders Oelvens Rafse och
wed borger ad wandt at Christopher Rafses
quinde Maquilde jagde til Anders Rafses quinde
Soneve, at Han Rafse Ladet gjore indt
paa Hirde och giuit der fore i paa Somer.

Syneve,
Anders Rafses
quinde

fol. 6^b

hællkell

Syneve,
 Andre Raßes.

Rambe Knüds
 Rone.

*) da jagde Synewe
 at hün gaar op och tage den bro
 nu nedgrof i öde bystien da jagde
 Mag. at Synewe bürds föris til Füre i
 boet och Jern. dj andre brolddiffe.

Christopher Raße jagde at for 3 Aar siden som
 Hans Laas en Nat, da Smidlerked Hans
 søuff Kom der Nøgit til Hans qvinde at Hün
 droftuer Raalte Høit affuer sig och fambled
 om Ring sig och i det samme Kom der til
 Hinde som en Hünd och beed Hinde tid
 Kneet Hün af Hün Haffde megus Smerte
 siden der efter noget paa dagens Kom en om =
 farendis qvinde Raldis RambeKnüds Rone
 som da Hans Rone Klaget sig for Hinder jagde
 at wilde gjøre Hinde goed igjen. Da tog
 Hün noget Hirs paa en Spoen och Smürde der
 paa och blafte vilige med siden derpaa, siden
 blif det got alt efter Raanden at hün blif
 goed.

Olle Hüszen Raße wandt at samme morgen
 efter at for^{ne} forselze hafde verit om naten
 Hos ermelte Christophers qvinde Rone for^{ne}
 Rambe Knüds qvinde til harn som hand sted
 at Lae och Kom fra Rotnes om Raßes farende
 och stax da Hün talte til Hannens, Spürde
 Hün hvor Hans Grande Christopher Raße
 qvinde Haffde Refuit om naten tilforn och jag
 de der Hos at der Haffde Verit en Ring och bit
 Hinde om natten, Hün til Hans Suarit
 nej at hand iche Wißte det, da gielt Hün fra

*) Protokol bla det er
 defekt. 2. f.

fol. 6^b =

Hans Hen i Christophers Huus.
 Hellers her for udens wandt for^{ne} Anders Oelbens
 at Magne sagde til ermeltes Synneve, Huor
 er denns quibandy fra fogdit och jekrifus om
 denn Wejr du var om paa ringet. Da sagde
 Synneve at Magmilde skal den julf och uad
 den op och jelylke jekriden nu paa Hinde.
 Widere foregaffus at endnu om for^{ne} jekriden
 var Widnis biurd, for^{ne} Anders Oelbens quind
 de som iche nu motte Huorforre Sagns til
 Hindes opluifning til neste ring beror, jempt
 och jchal til Sagns bedre Kundjchab. jstefnis,
 Anders Soldat paa Rasse som for^{ne} Magmilde
 jagde for Retten for Hinde skalde, jagt at Hindes
 grandquinde Synneve hadde Gjort for^{ne} Smur
 te paa Hinde natte bides.

Synneve,
Anders Rasses.

fol. 27^a =

Anno 1681 denns 12 8br betientis rettens til
 almindelig tøjfting med almuen aff Førde
 jchibred vej, Nørdall I Kongz Ma: fogdit
 Hans Danit Celiusis Kerwerelze, Aff effter =
 jchreffus --- jorne Laugretts Mend med mig
 Sorenjchristus Christians Hauzens, Nemblig
 Olle Veljensens, Olle Tefre Gunders Nørdall, Hal
 vor Quame, Salmons Rasse, Torjils Holmjesen,
 Jens Tefre, Gunders Velleland, Anders Tjelle, An
 ders Schej, Olle Torjensens Sunde

fol. 30^a =

Fogdens igien Radet jstefne effter opjettelse
 forleden Waarjing Christopher Rasses quinds
 Magmilde och Anders Tjensens Rasses quinds

fol. 30^a

Protokol bladet er defekt.
8.7.

Syneve,
Anders Rafzes.

Syneve formede sig deris paa hin Anders om
Troldoms eller signers Wiels begangen skildrig
Historom om m^o. Anders Olsen Rafs giinde
som Wed boer Ad. at Hin Haffner h^o
samme ord Hinde Mand An. Olsen forleden
Waarting Wundet haffner, Nemlig at Magnilde
Rafse Haffner befiehlt for^{ne} Syn. at h^o
skulde Ladet gjore Vndt paa Hinde och derfor
gifuib som da er indfort, Item at Synewe
ig^o. skulde jagt til Magnilde at h^o skulde
tage op de^o trold Kat Hin Hafde nedlagt i øde
bushlynder paa auidere igjen af Magnilde er
blefven jagt at H^o burde Vere forbt til fore-
degaardens i bolt och fern.

For^{ne} Christoffer Rafse jagde ingen anden
bevis h^o om sin giinde kalls end at deris
Soldat Ander. Rafsomusens som er aprejt och
fra Compagniet d. for H^o Hafde berettet
at for^{ne} Synewe skulde. Riält er til at gjore
Vndt och det Hinde nattet. Hende som
til Waar tingit er Indfort.

Olle Lffersens Rafse Wandt Wed boer
ad at Ha. H^o af for^{ne} Soldat at Hand
jagde at for^{ne} Syn. Rafse faait en Kiering
til at gjore vndt paa M. m^o och gifuet
derfore; Melch oft, + pd Smør o^o; + f Penge.
och samme ord kalle soldatens ifior i G. . .

Wideris fremkomst for^{ne} Olle Lffersens Rafs
giinde. . . forleden har i flakten och h^o
at for^{ne} S. . . jagde at for^{ne} Synewe Hafde
ved en Kierin. . . gjore Vndt paa Magnilde
och gifuet derfo. . . oft, + pd Smør och; Mand

Kambe Rind
Kari -

*) Pottblodet är
deftat i f.

fol. 30^a Penge, Item at^v... for Høj Bar Jiden Hørd
aff Kambe Knuds Kone... affuer Stafes fra
Kotnes for 3 aars Jiden nes... de steds paa
fol. 30^b deris arbeid i Sletten Hørd at Hens spürde om
Hens iche Hafde Hört det som Hafde Hent sig
Hos Hinds grandquinde Magnilde om maten
och Hens Hens foer. Da sagde Hens iche at Hafde
Hört noget til Hinde, da spüred Hens, jo, der
var verit en ting och bit Hinde om maten
och gick saa fra demnem der op Jiden om dagen
som Hens kom Magnilde i Halle och spürde
Hinde derom wiste Hens hinde, at vere bit
i Sneed.

Kambe Knuds
Kone

Syneve
Anders Stafes.

For^{me} Kambe Knud Høj var nu i retten, och
forklarit at for^{me} Synve Stafis søster som var
en Højmands quinde kom om morgenen ned
til Jøens fra Staf och berette at Jaaledis
var gaait til med Magnilde Staf om natten
der efter gick Hens op til Hinde och bätte
Hindes ved at Hens for^{me} Magnilde fljede
Hinde noget. Gære i et Kiörild och Staf
bønes fader Vor der affuer och widdre da
Hens Smürde paa Sagde Jeg døffuer wreken
fra holdt och been i stovs och been i Høj
nafs, fader, Søn och Hellig Stand, mens
widre undt. Künde Hens indet end i saa
maade at døffue Wærls, och om Hens gick
fra for^{me} Magnilde gaf Hens Hinde noget
Kildet Skell och en Viddot i Almiße, der
brs bekiende at Staffue Hart det at døffue
Wærls af Hinds søsters moder i Indre Sagen

fol. 30^bUngelobes Fortün.

For^{ne} Magnildes Hustru foregaf det jame forn
 Hündis Mand til forn om det bit Joms Lige-
forn en hündebids Rom til Hündes om naten
 bekiendt. Hustru at Hün deraf War heel Lde
 faeris, och blef Strax god efter ad for^{ne}
 Hær Hustru forürt af det 4ire der paa, mens
 Hünd Hün gjorde Ved tierens det wiste hün
 indted, Høj Hün jrodes rögen til Hündes.

Angaaende det schilderij at Synewe Haje jehal
 hafue jagt at Magnildes Hustru Hustru medgra-
fuit en brold Kat i ödestyfflien.

For^{ne} Anders Fluersens Hustru foregaff at
 Hans quinde Hustru Hört dends falles aff
 Ofren Ödestyff Hünd om en deel widnis-
 büird war stefndt mens Olle til Hännens
 och Hans quinde Inden. 3die Leud bepheltes
 Hündfore de blef forschüt.

Widre fremb Rom jidjells Öfbdater och wed
 ad want at Hünd Hündes for 3 aar jidens om
 jomomeren ved St: hans dag eller dj bides at
 at for^{ne} Synewe Haje Rom til Hündes paa
 Hölden och jagde medmil at der Hustru Verik
 en ting Hos Magnildes och bit hünde, och jagt
 ieg ad det war en af Hündis Prokattes.

Bege for^{ne} Hustru quinder Synewe och Magnith
 flummelig Hær schilder och bepheldit Hünd
 andreth den v - bevislig monne jraek
 forloste sigth dis for retten wed mellem
 handlung idj deris Hustru Wulfsse, jaar
 ledes at de bröckerit Hünd andre ij Wide

Syneve,
 Hustru Hustru

Syneve
 Hustru Hustru

fol. 31^a

† Postskolebladets v.
 dekt.

D. F.

feb. 31^a

Andet end det forn er ligt och got er, och
doffnit Her efter at Hertie Christelig och Will
med huer andre ved Højeste Kongens stoff.
For ^{ne} Anders Pflügersen Kasse affomt om
Kongens sigt for sin quindis V-berijlig jchiel
deri at gifue - 2 Rdr. och Christopher Kasse
for Hans quindis Hars hadet både sin jchade
aff for ^{ne} Karj ved Hindis signerj at gifue
sil Kong: Ma: i sigt - 3 Rdr. och eller wille
betalle foegden for Hans beKoftring bege der
foruden for Haud Hars Holt. Kambe Knud
Karj paa Hans beKoftring nogen stund.
Dombt for ^{ne} Karj Kambe Knuds quindis jom
med signens offer Hindis egens beKjendelse,
Hars doffnit merck paa Christopher Kasse
quindis offer, der fore er Receptens Klare
orde bei roinnes indens Maanedes dag dauner
march och Norges riget.

Syner
Anders Kasse,

Kambe Knud
Karj.